

Snarenwonder met één vinger

Waarom zouden we gitaarpedalen enkel aan gitaristen overlaten? Trouwens, de Boss GP-10 is niet zomaar een gitaareffect. Tunings, modeling en een gitaarsynthesizer; het zit er allemaal in.

de processor opnemen: stereo, en alle zes snaren afzonderlijk. Er is een editor/librarian voor je computer, en via de Boss-website kun je nieuwe sounds downloaden.

De pick-up

Het hele verhaal staat of valt met het correct monteren van het element en het bijbehorende kastje op je gitaar. Bij het element krijg je een hele berg spacers, schroefjes, dubbelzijdig tape in alle maten en stukjes plastic. Je kunt de pick-up in een houder plaatsen, 'm direct op je gitaar schroeven, of met dubbelzijdig tape vastzetten. Dat laatste leek me het makkelijkst, maar de brug van mijn lbanez gitaar staat zo laag dat zelfs de dubbelzijdige tape te dik was. De enige uitweg was het element vastschroeven in de body.

Uiteindelijk was het nog best lastig om het ding precies goed onder de snaren te krijgen en vooral op de correcte hoogte. Hij loopt ietwat rond om de kromming van een fretboard te volgen, maar bij mijn gitaar is die bijna plat. Ook zitten de binnenste snaren dichter op het element dan die aan de buitenkant. Gelukkig kun je dat op het apparaat zelf corrigeren en ook de individuele gevoeligheid is per snaar instelbaar.

In sommige Youtube-video's doen mensen dit in tien minuten, maar trek er toch maar een uurtje of twee voor uit. De bedieningsunit kan het beste op de body worden geplaatst bij je straplock. Dat mijn gitaar linkshandig is, levert geen problemen op.

door Ruud Lekx > ruud@interface.nl

De specs van de GP-10 zijn indrukwekkend; hij kan in standalone mode versterkers modeleren, en er zit een batterij effecten in. Wat 'm bijzonder maakt, is het bijbehorende Roland GK3 Divided element. Die monteert je op je gitaar, je sluit hem via de 13-polige din-connector aan op de GP-10, en je hebt gitaarmodeling en alternatieve tunings tot je beschikking. De GP-10 fungeert dan ook als een gitaarsynthesizer: er zit een versie van Roland's eigen GR-55 in.

Via de usb-poort kun je ook softsynths aansturen in je daw, of 8 sporen audio vanuit

Xtra
• demonstratie door gitarist Andrew Gross
• diverse tutorials en soundvideo's door Boss
• handleiding

De 13-pins kabel gaat naar de GP-10, en levert meteen stroom voor het element. Een klein kabeltje verbindt de audio-output van de gitaar met een input op het bedieningskastje: zo hoor je ook het signaal van je eigen pick-ups via de GP-10 outs, als je dat wilt.

Probleemloos

Als je de GP-10 met een computer wilt gebruiken, moet je de software nog installeren. Die bestaat uit een usb-driver en de Tone Studio editor. De GP-10 is niet class-compliant; je moet dus altijd de usb-driver installeren om 'm met je computer te kunnen gebruiken. De software is gratis te downloaden van de website.

Als eerste stel je op de GP-10 je pick-up in. Op zich is het prima te doen op het apparaat zelf, maar de settings zijn ook op de editor te maken. Sowieso is het handig om tijdens het knutselen aan sounds, de editor open te houden op je computer.

Oriëntatie van de pick-up, afstand tot de brug, hoogte, en uiteindelijk gevoeligheid (per snaar spelen en dan via een digitale meter instellen) gaan eigenlijk allemaal probleemloos. Zorg er wel voor dat je gitaar perfect gestemd is. De algoritmes werken >>

Zeer psychedelisch in al z'n eenvoud

>> niet op basis van een soort autotune, maar eerder als een vorm van pitchshifting, dus een ontstemde gitaar wordt ook een ontstemde gitaar met alternatieve tuning. Bovendien heeft het element dan moeite met de tracking, waardoor rare bijgeluiden en springerige stemmingen kunnen ontstaan.

Lou Reed

Alternatieve stemmingen zijn het leukste onderdeel. In realtime krijgt je gitaar ineens drop D-stemming, of open G. Dit soort bekende stemmingen zijn voorgeprogrammeerd, maar via de user-setting kun je ze ook zelf maken. Een van mijn gitaren staat bijvoorbeeld in drone-stemming: alle snaren op dezelfde noot, zoals Lou Reed dat deed. Dat kun je niet alleen feilloos namaken: je kunt de snaren ook nog een beetje van elkaar ontstemmen, en de laagste D kon een extra octaaf omlaag.

Maar je kunt verder gaan. Bijvoorbeeld snaren uitzetten – er is een preset met Keith Richards' bekende open G gestemde Telecaster, waarbij net als bij het origineel de laagste snaar ontbreekt – of een snaar toewijzen aan een van de switches op het pedaal, zodat je die kunt benden terwijl de rest gelijk blijft.

Omdat de GP-10 ook basgitaren kan modelen, kun je snaren ook door elkaar gebruiken. Je kunt bijvoorbeeld twee lage bassnaren en vier hoge gitaarsnaren maken. Elke snaar heeft een bereik van twee octaven omhoog en omlaag, en zelfs in de extreme bereiken blijft dat prima klinken. Helemaal leuk wordt het als je ook nog het originele signaal van je eigen pick-ups mee laat klinken. Met een beetje programmeren kun je zo complete powerchords op één snaar maken, of juist spelen met dissonantie om de meest bizarre klanken in elkaar te zetten.

Gitaarmodeling

Met de GP-10 kun je je gitaar laten klinken als een andere elektrische of akoestische gitaar, basgitaar of synthesizer. Bij de akoestische gitaren vind je verschillende Martins en Gibsons, maar bijvoorbeeld ook een Dobro of een Sitar. Afhankelijk van welk basismodel je kiest, kun je ook nog zaken als het materiaal van de body, pick-uppositie, attack, decay en sustain van de snaren, toon, resonantie, buzz en dergelijke zaken instellen.

Bij de elektrische gitaren zijn er modellen voor klassieke en moderne Stratocasters, Les Paul in enkele varianten, Telecaster, Rickenbacker, Danelectro met Lipstick pick-ups, een jazzy Gibson 335 of L4, en aparte presets voor een single coil of humbucker. Ook hier zijn weer afhankelijk van het model bergen opties, zoals type en selectie van pick-ups, en de bovengenoemde opties.

Er zijn drie bassen: een Fender Precision, een Jazzbass en een fretless. Probleem bij

de fretless is wel dat je gitaar natuurlijk frets heeft, waardoor het karakteristieke glijden over de hals niet echt mogelijk is qua sound.

Gitaarsynth

En dan is er natuurlijk de gitaarsynthesizer. Roland heeft hier als één van de weinige fabrikanten pionierswerk verricht in de analoge tijd, maar is ook altijd doorgegaan met het ontwikkelen van deze technologie.

Er zijn drie verschillende synths aan boord: een emulatie van de aloude analoge GR-300, OSC (een meer algemene analoge modeling synth) en wavesynth, waar het basisgeluid van de GK3 pick-up wordt geprocesseerd, zodat de sound wat dichter bij een gitaar komt te liggen. De basis voor alle modellen in de GP-10 (dus ook de gitaren, effecten, et cetera) is Roland's COSM-systeem, dat we ook kennen van diverse synthesizers van het merk.

Deze GR-300 een hele goede emulatie van het origineel, waarbij je klassieke analoge synthesizersounds via je gitaar kunt spelen. De originele GR-300 was bescheiden qua mogelijkheden, maar het eigen pick-upstelsel betekende wel dat er vrijwel geen vertraging zat tussen het spelen en het horen van de klank, waar de door anderen gebruikte pitch-to-voltage- of later pitch-to-midi-systemen wel altijd last van had. In de synth zat ook een unieke zaagtandgolf, die compenseerde voor het volumeverschil dat de verschillende snaren voorbrachten. Dit alles geeft de GR-300 een vrij herkenbare klank, en de emulatie hier is de beste die ik ooit heb gehoord, inclusief Roland's eigen GR55 en GR-99.

OSC is een veel uitgebreidere 2-oscillator-synthesizer, met volledig programmeerbare filters, lfo's, envelope-generators en een ringmodulator. Vergeleken met de OSC synthesizer in de grote Roland gitaarsynths ontbreken vooral banken met pcm-sounds.

De wavesynth is eenvoudig: zaagtand en square wave, cutoff, resonance en octave down. Dat is het. Heel goed voor basis-sounds. De Wave en GR-300 synths zijn directe gitaarsynths, terwijl OSC eigenlijk een midisynthesizer is die volgens het eerder beschreven pitch-to-midi werkt. Dat houdt ook in dat de tracking van OSC-gebaseerde sounds nauwer luistert. De toleranties bij de andere twee zijn wat groter, maar de tracking is over het algemeen geweldig.

De kracht van de GP-10 ligt vooral in de combinatie met 'echte' gitaarsounds: een mooie volle gitaarklank met wat vervorming, chorus en delay, waaronder dan een mooi synthesizertapijt naar voren komt. Of een patch met een orgelsound onder je eigen gitaarsound: zeer psychedelisch in al z'n eenvoud.

Buizenbakken en wah

In deze afdeling kun je allerlei versterkertypes kiezen; van stoffige buizenbakken tot moderne high gain scheurijzers, en alle instellingen

De tunings klinken allemaal zeer natuurlijk en zonder artefacts

SPECIFICATIES

- gitaarprocessor inclusief Roland GK3 element
- modeling van elektrische en akoestische gitaren, basgitaren, gitaarsynthesizer en poly FX
- 12 alternatieve stemmingen met mogelijkheid eigen tunings te maken
- modeling van effecten en versterkers
- 13-pins input voor GK3 element
- stereo jackoutputs
- aux-in
- hoofdtelefoonuitgang
- usb-aansluiting
- Boss Tone Studio software
- inclusief voedingsadapter
- 4 voetschakelaars, 1 expressiepedaal
- afmetingen (bx dxh): 251x207x71mm
- gewicht: 1,9kg

die daarbij horen. De andere opties zijn redelijk beperkt. Zo kun je kiezen uit vijf soorten microfoon met positie en afstand, en er zijn een paar speakertypes.

Voor de effecten hebben we de standaard reverbs, delays, compressors, natuurlijk vele soorten vervorming, harmonizer, panning, tremolo, et cetera. Verder een aantal bijzondere effecten, zoals de touch-wah of de gehele Poly FX-sectie, maar er zijn ook beperkingen, zoals het niet kunnen selecteren van bepaalde effecten tegelijk.

Of de sounds allemaal zo dicht mogelijk de originelen benaderen, boeit mij eigenlijk niet zo. Enkele collega-gitaristen waren zeer onder de indruk van bijvoorbeeld de akoestische gitaren, de 12-strings en de bassen. We kwamen ook snel tot de conclusie dat de tunings allemaal zeer natuurlijk klinken zonder artefacts, en de elektrische gitaarmodellen zeker in de mix van een track overtuigend genoeg zijn.

Inspirerend

Dat ik nog nooit zoveel gitaar heb gespeeld als in de afgelopen dagen, zegt alles. Vooral over het potentieel van deze processor. Een van de redenen voor het stoeien met afwij-

kende stemmingen is dat je dan met één vinger complete akkoorden kunt pakken, en dus niet al dat gecompliceerde gedoe met verschillende vingers op verschillende snaren hoeft uit te voeren! Op dat niveau opent de GP-10 nieuwe werelden. Bij mij gaat alle muziek op het gehoor en ik kan geen noot lezen: als ik al akkoorden gebruik in mijn tracks, is het meer toeval dan bedacht. Maar doordat je op een gitaar nu eenmaal snel meerdere snaren tegelijk aanslaat, kom je veel sneller op allerlei harmonische geluidjes, riffsjes, een solootje hier, een pingeltje daar, dan met toetsen. Het is een heel andere manier van spelen, en daardoor bijna per definitie inspirerend. En waar de sound van een gitaar niet altijd in elektronische muziek past, kun je via de GP-10 je sound zodanig aanpassen dat het geen gitaar meer is.

Daar komt bij dat je op het apparaat zelf vier switches en een pedaal tot je beschikking hebt, die je diverse functies kunt toewijzen. Dat kan op één snaar betrekking hebben, of op je hele sound. De switches kunnen aan/uit zijn of momentary (dan werken ze zolang

je ze ingedrukt houdt). Bovendien kun je nog extra pedalen aansluiten voor nog meer controle.

Het editen van sounds op het apparaat zelf is te doen, maar de editor is super overzichtelijk en handig, al is ie wel een beetje traag bij het doorsturen van veranderingen naar het apparaat. De presets zijn niet in banken te schikken, maar in de Librarian kun je live-sets aanmaken die je dan naar het apparaat stuurt. De verbinding met de Boss Tone Central site is super. Je kunt patches bijvoorbeeld testen voor je ze downloadt, of eerst een filmpje bekijken hoe het klinkt. Er zijn inmiddels ook fora met een Patch Exchange, en die patches kunnen geïmporteerd worden in de Librarian. Er zijn ook al manieren bedacht om bijvoorbeeld GR-55 patches te converteren. Maar het leukste is natuurlijk ook zelf lekker aan de slag te gaan.

Usb-audio en het via usb-midi bespelen van softsynths werkt ook prima, en opent weer hele nieuwe klankmogelijkheden. Er zit geen standaard 5-pins midi-out-poort op, maar via je daw kun je de GP-10 gewoon als

INFO

- **prijs incl.:** Boss GP-10GK: € 473,-
Boss GP-10S: € 373,-
- **distributie:** Roland, Roland Central Europe
- **internet:** www.rolandce.com
www.roland.com

midicontroller gebruiken en 'm dan routen naar je hardware-synths. Je kunt 'm alleen niet direct zonder computer op een synth aansluiten.

Ook de mogelijkheid om hardware-effecten in de signaalketen te voegen via een effect-loop in/out ontbreekt. Die kun je eventueel alleen aan het eind toevoegen; dit omdat het signaal aan het begin clean moet zijn voor de modeling.

Conclusie

Zoals je merkt, ben ik behoorlijk enthousiast over de GP-10, vooral ook vanwege z'n prijs. Voor 373 euro staat de GP-10S bij je thuis. Hij doet een aantal dingen waar ik specifiek naar op zoek was, maar biedt zo veel mogelijkheden dat hij voor veel gitaristen en zeker ook niet-gitaristen interessant is. Een goeie, dure gitaar heb je niet nodig: zelfs een simpele Chinese plank van een paar tientjes is goed genoeg om de Hex pick-up van correcte pitchinformatie te voorzien. Het hoeft je dus de kop niet te kosten. Waar het bij veel apparatuur uiteindelijk om gaat, is of het je inspiratie oplevert voor nieuwe tracks, of andere muzikale inzichten. Bij mij doet de GP-10 dat in ieder geval, en ik denk dat hij zo veel mogelijkheden heeft, dat dit bij de meeste muzikanten het geval zal zijn. ■

HET OORDEEL

- + • enorm veel mogelijkheden
- + • zeer stevig gebouwd
- + • prijs
- • usb niet class-compliant
- • geen 5-polige midi-out